

ὀλεθρίους τῆς κακίας ἀρχάς. Δὲν ἦν ἡ φύσις αὐτοῦ τοιαύτη, ἦν ἀγαθός, ὑπέφερε πολλά, ὁ κόσμος τὸν ἠπάτησεν, ἀπηγορευθῆ ὁ τάλας! Ἀτενίζει αὖθις εἰς τὸ παρελθόν, ἐρευνᾷ αὐτὸ, πλὴν πάντοτε τὸ αὐτὸ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του παρίσταται, φρικτὸν, ἀποσίσιον, ἀκλεές, ἄγονον! Διέτρεξε τὴν λαμπρὰν τοῦ βίου αὐτοῦ ἐποχὴν, διέτρεξε τοὺς χρυσοὺς τῆς νεότητος χρόνους, πλὴν, φεῦ! ἁμαρτήματα καὶ συνειδότης μόνον ἐλέγχους αὐτοὶ αὐτῷ συνεπάγονται. Τῷ ἑναπολείπεται τὸ παρὸν, πλὴν καὶ τοῦτο δι' αὐτὸν ἀνεπαρκές, ἀφόρητον, λεξιίδιον πλῆρες πικρίας. Καὶ τὸ μέλλον; Ἄλλ' ἔχει ὁ κατεσκληκῶς γέρων μέλλον; ἔχει μέλλον ὁ διὰ παντὸς φύλλον καὶ κλάδων στεσηθεὶς κορμὸς, ὁ ἔτοιμος ὑπὸ τὸ βαρὺ τοῦ ξυλοκόπου κτύπημα νὰ καταπέσῃ; Ναί! Ἐν μόνον μέλλον τῷ μένει, ἔν μόνον μέλλον ὀφείλει νὰ περιμένῃ, τὸ μέλλον τοῦ θανάτου. Καὶ ἔν μέσῳ τῆς ὀδύνης καὶ λύπης ὁ δειλαῖος βαρυστενάχων κραυγάζει· «Ἄχ! ἐπίστρεψον, προσφιλέ μου νεότης, ἐπίστρεψον, ἵνα ποιήσω καλλιτέραν ἐκλογὴν!» Ἄλλ' ἡ νεότης δὲν ὑπῆρχε πλέον, ἀπέπτη ἐπὶ τῶν ἐλπίδων του καὶ τῶν ἀποφάσεων του τὰς πτέρυγας, καὶ μόνον ἡ ἐπικήδειος πλάξ βαρεῖα καὶ ἀπειλητικὴ ἀναμένει ἵνα καὶ λύψῃ τὰ πάντα!

Ἐγκαταλείψωμεν ἤδη καὶ ἡμεῖς τὸν ἄχρηστον τοῦτον καὶ ἀποξηραθέντα κορμὸν, ἐγκαταλείψωμεν, φίλοι συνηλικιώται, τὴν γεγηρακυῖαν ταύτην δρυὸν καὶ τὴν προσοχὴν ἡμῶν καὶ περιποίησιν ἐπιστήσωμεν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἐν ἡμῖν ἀνθηρῶν δενδρυλλίων, ἵνα καρποφόρα ταῦτα γένωνται.

Τὸ περίφημον τῆς γεραρᾶς ἀρχαιότητος γνωμικὸν «χρὸν οὐ φεῖδου» ἠκολούθησαν καὶ ὡς γνώμονα αὐτῶν ἔλαβον πάντες οἱ κατὰ καιρὸν μεγάλοι ἄνδρες, μὴ ἀφίνοντες ἐπὶ μάτην νὰ χάνωνται αἱ ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν περισσεύουσαι στιγμαὶ—τὰ χρυσᾶ ἐκεῖνα ψίγματα,—ἅτινα οἱ ἀγνοοῦντες ὅτι ἡ ἐνεργητικότης καὶ ἐπιμονὴ ἄγουσιν εἰς τὸ μεγαλεῖον περιφρονοῦσι. Θεωροῦντες τὰς βιογραφίας τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ἀδύνατον νὰ μὴ κινήθωμεν εἰς θαυμασμόν βλέποντες πᾶν ὅ,τι κατώρθωσαν διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ὅλου αὐτῶν τοῦ καιροῦ. Ἠδυνάμεθα μυρία